

ĪTRAUKŪS MOKYMO METODAI PRATURTINA MUS

Elektroninis leidinys

**Elektroninis leidinys parengtas remiantis
Nordplus Junior tarptautinio mokytojų mainų
projekto „Inclusive education methods
enriches us“ („Įtraukūs mokymo metodai
praturtina mus“) (Nr. NPJR-2023/10282)
dalyvių patirtimi.**

Elektroninį leidinį parengė:
Irena Baranauskienė
Redagavo
Daiva Burneikienė
Elektroninio leidinio dizainą kūrė
Irena Baranauskienė

"Inclusive education methods
enriches us" finansuojamas
Nordplus Junior #nordplus

2024 m.
Lazdijai

TURINYS

Įvadas.....	4
Žodynas.....	5
Įtraukusis ugdymas – kas tai?.....	6
Įtraukiojo ugdymo metodai.....	14
Įtraukiojo ugdymo metodai, formos ir priemonės, panaudoti projektinėje veikloje.....	22
Žodinis metodas įtraukiajame ugdyme.....	23
Integruotas ugdymas.....	25
Kultūra, menas, technologijos – padeda ar trukdo?.....	33
Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis...	35
Netradiciniai metodai įtraukiajame ugdyme....	52
Apibendrinimas.....	58
Naudota literatūra.....	59

ĮVADAS

Įtraukusis ugdymas yra nesibaigiantis procesas, kurio variklis yra mokymosi pasiekimus stabdančių kliūčių identifikavimas ir jų šalinimas.

Šis leidinys pateikia mokytojams ir kitiems specialistams, dalyvaujantiems įtraukiojo ugdymo procese, teorinius principus, metodus ir priemones, kuriuos jie gali taikyti savo kasdieniniame darbe.

Leidinys parengtas remiantis gerosiomis tarptautinio mokytojų mainų projekto „INCLUSIVE EDUCATION METHODS ENRICHES US” dalyvių išbandytais praktikomis.

Leidinio tikslas – pristatyti panaudotus metodus ir darbo įtraukiajame ugdyme formas bei pakviesti skaitytoją domėtis, išbandyti ir patiems kurti kasdienes veiklas ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo procese.

ŽODYNAS

Įtraukusis ugdymas – tai tvaraus visuomenės vystymosi švietimo principas, kurio tikslas yra visuose švietimo lygmenyse garantuoti kokybišką ugdymąsi visiems asmenims, pripažįstant jų skirtumus ir gerbiant įvairovę, bei atkreipiant dėmesį į jų specialiuosius gebėjimus ir poreikius, vengiant bet kokios atskirties.

Inkliuzinis ugdymas – tai procesas, kuris užtikrina kokybišką ugdymą(-si) visiems mokiniams, kai atkreipiamas dėmesys į kiekvieno vaiko, jo tėvų (globėjų, rūpintojų) norus, ugdymosi poreikių ypatumus, pagalbos ir paslaugų reikmes.

Specialieji ugdymosi poreikiai (toliau – SUP) – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių.

Ugdymo metodai – tai vadovavimo ugdymuisi veiksму, būdų visuma konkrečiam ugdymo tikslui pasiekti.

Integruota pamoka (mokomųjų dalykų integracija) – vienas iš mokymo metodų, kuris didina mokinių motyvaciją, skatina mokinių kūrybiškumą bei aktyvų dalyvavimą pamokose.

Universalus dizainas – tai aplinkos, daiktų, programų ir paslaugų dizainas, kuris suteikia vienodą galimybę tuo pačiu daiktu, programa, paslauga naudotis visiems vartotojams, neišskiriant jų pagal galimybes.

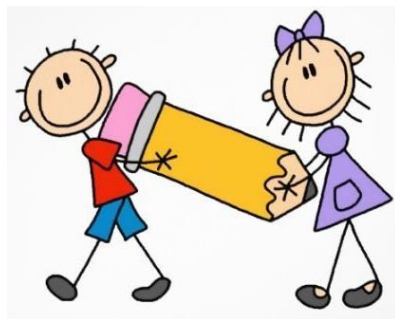
ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

Įtraukusis ugdymas

- ❖ Inkluzinis mokymas – vienodų ugdymosi ir karjeros siekimo galimybių sudarymas.” (Bagdonas, 1997, p. 25).
- ❖ „Esminis inkluzinės mokyklos principas - visi vaikai, nepaisant jokių sunkumų ir vaikų skirtumų, turi mokytis kartu“ (Salamankos deklaracija, 1994, p. 27.)
- ❖ Kaip teigia I. Emanuelsson, kiekvienas asmuo yra lygiavertis ir svarbus visuomenės narys; kiekvienas yra savitas, ir tai yra normali žmonių bendrumo sąlyga. Svarbiausias klausimas – kokias skirtynes kiekvienos grupės nariai yra pasirengę priimti (Emanuelsson, 2013, p. 7).

Įtraukusis ugdymas – ne tik vertybė, savaime kylanti iš kiekvieno žmogaus teisės į išsilavinimą, tačiau kartu ir priemonė kurti demokratiškesnę ir teisingesnę visuomenę.

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

Įtraukusis ugdymas – tai ugdymas, kai, nepaisant išskylančių sunkumų, visi mokiniai yra ugdomi jų amžių atitinkančiose klasėse bendrojo ugdymo mokyklose, esančiose netoli mokinių namų; šiose mokyklose visi mokiniai gali gauti aukštos kokybės ugdymą, instrukcijas, intervenciją ir pagalbą, kuri leistų patirti sėkmę mokantis pagal pagrindinę ugdymo programą.

Įtraukiojo švietimo tikslas – padidinti švietimo prieinamumą ir skatinti veiksmingą visų mokinių, kuriuos sistema linkusi atskirti, galimybių plėtrą ir savo ugdymosi potencialo realizavimą.

Įtraukiojo ugdymo principai:

Bendruomeniškumo puoselėjimas,
Ugdymo veiklos diferenciacijavimas,
Metodologinis lankstumas.

Įtraukiojo ugdymo sąlygos:

Galimybės parinkti vaikui tinkamiausius ugdymo metodus ir būdus, kurie skatintų jo galimybių ir gebėjimų sklaidą bei raidą.

Šeimos ir ugdymo įstaigos sistemingas ir nuoseklus bendradarbiavimas.

Pedagogo tolerantiškas požiūris bei noras padėti vaikui.

Įtraukiojo ugdymo technologijos:

Teigiamas mikroklimatas ugdymo įstaigoje ir grupėje.

Didaktinių, pažintinių žaidimų taikymas.

IKT taikymas.

Aktyvaus ugdymo metodų taikymas.

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

ĮTRAUKTIS AR INTEGRACIJA?

Kad suprastume, kas yra įtrauktis, svarbu išsiaiškinti ir tai, kas neatitinka įtraukties apibrėžimo.

Švietimo sistemoje vyrauja 4 ugdymo teikimo modeliai:

Segregacija (angl. segregation) – modelis, kai vaikai, turintys negalių, yra atskirti ir mokosi atskirose aplinkose – specialiosiose mokyklose, specialiosiose klasėse. Segreguotas ugdymas užkerta kelią vaikams, turintiems negalių, mokytis su savo bendraamžiais.

Integracija (angl. integration) – modelis, kuris dažnai painiojamas su įtrauktimi. Integracijos metu negalių turintys vaikai mokosi bendrojo lavinimo mokyklose, tačiau nei fizinė aplinka, nei mokymosi medžiaga, nei pedagogų požiūris, nei mokyklos bendra kultūra iš esmės nėra pritaikoma skirtingų poreikių vaikams. Tai sudaro kliūtis aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime ir ugdyme.

Pašalinimas (angl. exclusion) – modelis, kai vaikai visiškai atskiriami nuo mokyklos bendruomenės, pvz., namų mokymas ar mokymas šeimoje.

Įtraukusis ugdymas (angl. inclusive education) – modelis, kuriuo remiantis visi mokiniai, nepaisant jų gebėjimų, yra įtraukiami į arčiausiai gyvenamosios vietos esančias, amžių atitinkančias bendrojo ugdymo klases ir veiklas, kad gautų kokybišką ugdymą, reikalingą pagalbą, leidžiančią jiems sėkmingai mokytis klasėje ir atskleisti savo galias.

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS - KIEKVIENO ŽMOGAUS PRIGIMTINĖ TEISĖ!

Nors dažnai galime išgirsti, kad vaikai, turintys negalių, lanko bendrojo ugdymo mokyklas, vis tik dažniau jie yra integruojami, o ne įtraukiami į ugdymo procesą. Taikant integracijos modelį, vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, neturi galimybių kurti socialinių ryšių, kurie yra svarbūs vaikų gyvenime.

Bendra mokyklos kultūra privalo remtis socialinio teisingumo principu – visi vaikai turi teisę į kokybišką ir jų poreikius atitinkantį ugdymą.

Mokinio poreikiai turėtų būti tenkinami sudarant sąlygas kiekvienam patirti sėkmę, suteikiant pagal individualius poreikius pritaikytą aukštos kokybės ugdymą, o ne pateikiant visiems mokiniams vienodas sąlygas, standartizuotus reikalavimus.

Įtraukioji klasė turėtų apimti narystę, įgūdžius ir santykius. Mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, klasėje turėtų jaustis esąs pilnavertis narys, galintis sėkmingai kurti tarpusavio santykius su bendraamžiais bei nuolat lavinti įgūdžius, dalyvaujant bendrose veiklose. Visiems mokiniams turėtų būti sudaromos sąlygos patirti socialinę, asmeninę, ugdymosi sėkmę.

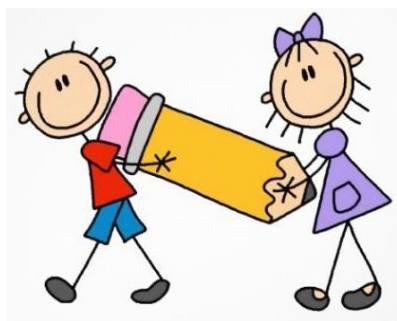
ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

SĖKMINGAS ĮTRAUKUSIS UGDYMAS

9 pagrindiniai sėkmingo įtraukiojo ugdymo veiksniai:

- ✓ Stipri mokyklos vadovo lyderystė
- ✓ Logiškos/natūralios proporcijos
- ✓ Mokytojų padėjėjai
- ✓ Laikas planavimui
- ✓ Švietimo pagalbos specialistai
- ✓ Mobili pagalba
- ✓ Tikėjimas vaikais
- ✓ Bendradarbiavimas
- ✓ Draugiški santykiai

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

9 PAGRINDINIAI SĖKMINGO ĮTRAUKIOJO UGDYMO VEIKSNIAI

Stipri mokyklos vadovo lyderystė. Įtrauktis mokyklose prasideda nuo vadovo. Būtent jie yra sąlyga vaikų, turinčių negalių, sėkmei, nes mokyklų administracija užduoda bendrą toną mokyklos kultūrai – ar vaikai, turintys sunkumų, yra vertinami, ar negalia yra priimama kaip natūrali žmonių įvairovės dalis.

Logiškos/natūralios proporcijos. Vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, klasėse turėtų būti paskirstyti natūraliomis proporcijomis pagal bendrą visuomenės pasiskirstymą (apie 10%). Kad bendrojo ugdymo klasėje įtrauktis vyktų sėkmingai, turėtų mokytis 1-3 vaikai, turintys didelių ar labai didelių ugdymosi poreikių. Tai gali užtikrinti natūralų socialinių santykių augimą klasėje.

Mokytojų padėjėjai. Nors mokytojų padėjėjai atlieka labai svarbų vaidmenį įtraukiojo ugdymo modelyje, didesnę pagalbą mokiniams turi teikti ne jie, o mokytojai. Rekomenduojama vengti santykio 1:1 (išskyrus, kai mokiniai turi didelių sveikatos problemų ar elgesio iššūkių). Retkarčiais negalią turintis mokinys gali tapti priklausomas nuo mokytojo padėjėjo pagalbos ir taip atitolinti savo santykį su mokytoju ar klase. Mokytojas yra atsakingas už ugdymosi turinį, mokymosi medžiagą ir bendrą klasės valdymą, mokytojo padėjėjas, paskirstydamas savo dėmesį visiems, kam reikalinga pagalba, padeda mokytojui ugdymosi turinį įgyvendinti.

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

9 PAGRINDINIAI SĖKMINGO ĮTRAUKIOJO UGDYMO VEIKSNIAI

Laikas planavimui. Kiekvienam mokytojui turi būti užtikrinamas pakankamas laikas ugdymosi turiniui ir mokymosi medžiagos, taikytinų metodų planavimui, kad būtų galima užtikrinti reikalingą pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių. Planuojant ugdymo organizavimą, svarbu rasti galimybių pasitarti su švietimo pagalbos specialistais, mokytojo padėjėjais.

Švietimo pagalbos specialistai. Bendrojo ugdymo mokytojams švietimo pagalbos specialistai yra svarbi parama, siekiant užtikrinti kokybišką įtraukijį ugdymą. Švietimo pagalbos specialistai gali prisidėti generuojant ugdymosi turinio, organizavimo tobulinimo idėjas, pateikti tikslingų mokymosi strategijų taikymo rekomendacijų konkrečiam vaikui.

Mobili pagalba. Vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama pagalba turi būti mobili – sekti paskui vaiką į klasę, kurioje jis mokosi. Švietimo pagalbos specialistai turi dažniau ateiti pas mokinį į klasę, kurioje jis mokosi, ir pagalbą teikti ten, o ne „pasiimti“ vaiką iš klasės ir mokymąsi organizuoti individualiai. Mobili pagalba suteikia vaikams galimybę jaustis vertinama klasės bendruomenės dalimi.

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – KAS TAI?

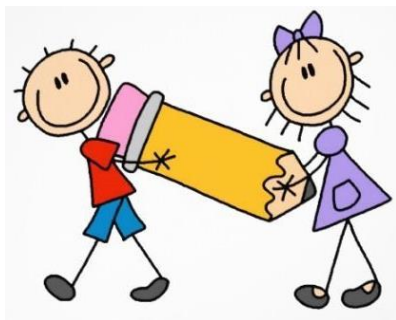

9 PAGRINDINIAI SĖKMINGO ĮTRAUKIOJO UGDYMO VEIKSNIAI

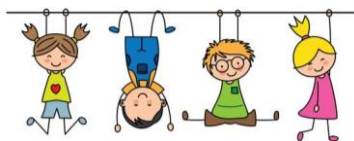
Tikėjimas vaikais. Įtraukiamam ugdymui nėra būtinų įgūdžių, kuriuos turi turėti vaikas – tai kiekvieno vaiko teisė! Kiekvienas mokinys gali mokytis su bendraamžiais, neprivalo įrodyti turimų gebėjimų.

Bendradarbiavimas. Įtraukiamame ugdyme labai svarbi yra abipusiu įsipareigojimu, pasitikėjimu ir pagarba grįsta partnerystė su mokiniais. Bendradarbiaujant suinteresuotoms pusėms (mokyklai, tėvams (globėjams, rūpintojams), kitiems paslaugų teikėjams), svarbu nepamiršti, kad viso ko centras yra vaikas ir jis privalo turėti galimybę dalyvauti su juo susijusiuose procesuose.

Draugiški santykiai. Bendraamžiai yra raktas į sėkmingą įtraukijį ugdymą. Svarbu skirti pakankamai dėmesio bendraamžių intervencijoms, kad skatinant mokinių santykius, būtų kuriami draugyste pagrįsti ryšiai bei būtų galima išvengti mokinių, turinčių negalių, atskirties.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO METODAI

Aktyvaus mokymo(si) metodai - tai metodai, kai pedagogas siekia ne tik perduoti reikiamą informaciją, bet ir bendradarbiauti su ugdytiniais, gebėti apibrėžti ugdymo(si) tikslus, ugdyti vaikų kūrybiškumą, norą daugiau žinoti.

Universalus dizainas ugdyme(moksle, švietime) – vienas iš įtraukiojo ugdymo metodų, kuriuo sukuriamas būdas patirti individualią sėkmę, atsisakant vidutinio mokinio principo ir pripažįstant kiekvieno besimokančiojo išskirtinumą.

Sužadinimo, patirties išsiaiškinimo, motyvavimo metodai.

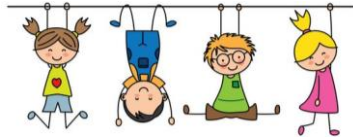
Prasmingas mokymasis vyksta tada, kai mokiniai aktyviai mokosi remdamiesi tuo, ką jau žino ar mano žiną. Tad kiekvieną kartą pradedant mokytis naujų dalykų svarbu skirti laiko sužadavimo veiklai. Ja siekiama išsiaiškinti mokinių turimas žinias ir klaidingus įsitikinimus, paskatinti mokinius mąstyti nagrinėjama tema, sužadinti jų susidomėjimą, emocinį įsitraukimą. Sužadavimo veikla turėtų būti kryptinga, intensyvi. Prie jos metu išsiaiškintų dalykų turėtume nuolat grįžti mokymosi metu, su ja turėtume susieti mokymosi patirties apibendrinimą.

Vertinimo ir įsivertinimo, refleksijos metodai.

Pagrindinė vertinimo ugdymo procese paskirtis – padėti mokiniams mokytis. To siekiama nuolat mokiniams teikiant konstruktyvų atsaką, įtraukiant juos į vienas kito vertinimo ir įsivertinimo veiklas.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO

METODAI

AKTYVUS MOKYMAS (IS)

Aktyvaus mokymo (si) metodai - tai metodai, kai pedagogas siekia ne tik perduoti reikiamą informaciją, bet ir bendradarbiauti su ugdytiniais, gebėti apibrėžti ugdymo (si) tikslus, ugdyti vaikų kūrybiškumą, norą daugiau žinoti. Švietimo srityje ganėtinai daug kalbama apie aktyviuosius mokymo (si) metodus ir jų taikymo ugdymosi procese svarbą, nes būtent aktyvumą skatinančios veiklos įtraukia mokinius į mokymosi procesą, skatina aukštesnio lygio mąstymą, kūrybingumą, iniciatyvumą, efektyvių idėjų sklaidą ir visapusišką įsiliejimą į komandinį darbą. Aktyvusis mokymas – tai procesas, kai pedagogas siekia ne tik perduoti informaciją, bet bendradarbiauti su ugdytiniais, gebėti apibrėžti ugdymosi tikslus, ugdyti vaikų kūrybiškumą, norą daugiau sužinoti. Ugdytinis turi aktyviai dalyvauti ugdymo procese, o ne būti pasyvių klausytoju. Aktyvus mokymas garantuoja mokymosi integralumą ir saviraišką.

Mokymo ir mokymosi metodų paskirtis – padėti mokiniui aktyviai mokytis, kontroliuoti, struktūruoti, plėtoti, gilinti informacijos ir idėjų supratimą. Mokymosi metu ypač svarbu skatinti mokinių bendradarbiavimą, kad jie galėtų prisiimti atsakomybę už savo ir kitų mokymąsi, mokytis vieni kitų padedami, gilinti supratimą persakydami nagrinėjamą informaciją ar idėjas savais žodžiais, diskutuodami.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO

METODAI

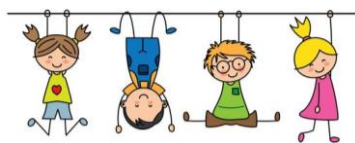
AKTYVUS MOKYMAS (IS)

Struktūruoti mokymosi medžiagą mokiniams padeda įvairios lentelės, grafinės tvarkyklės. Apmąstę mokymo ir mokymosi situaciją – uždavinius, mokinių mokymosi patirtį, mokymosi medžiagos specifiką – nusprendžiame, ar pateiksime mokiniams naudotinus šablonus ar prašysime jų pačių atrasti tinkamus struktūravimo būdus. Savarankiška aktyvi mokinių veikla – tik dalis darbo. Kad būtų sąmoningai išmokstama, plėtojami mokymosi mokyti gebėjimai, svarbus tinkamas mokytojo ir klasės draugų atsakas (grįžtamoji informacija), kuris suprantamas ne kaip skubotas patvirtinimas „teisingai“ / „neteisingai“, bet kaip kryptingas klausinėjimas, kviečiantis permąstyti, pasitikslinti, išsamiau paaiškinti nagrinėjamas sąvokas, reiškinius, priimtus sprendimus, padarytas išvadas. Vadovaudami svarstymams turėtume skatinti pačių mokinių tarpusavio dialogą.

Reikalavimai:

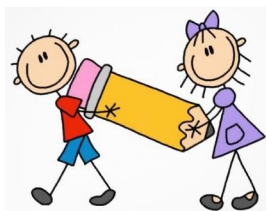
- ❖ Kiekvienas metodas turi būti argumentuotas, padedantis pažinti ugdytinius.
- ❖ Pedagogas privalo stropiai planuoti ugdymo procesą, lavinti kritinį mąstymą, mokyti spręsti iškilusias problemas, siūlyti idėjas.
- ❖ Taikant įvairius aktyviuosius mokymo metodus, ugdymo procesas tampa įdomesnė, o tai motyvuoja vaikus ugdytis.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO METODAI

UNIVERSALUS DIZAINAS

Universalus dizainas ugdyme (mokyme, švietime) – vienas iš įtraukiojo ugdymo metodų, kuriuo sukuriamas būdas patirti individualią sėkmę (atsisakant vidutinio mokinio principo ir pripažįstant kiekvieno besimokančiojo išskirtinumą). Pagrindinis universalaus dizaino ugdymui principas yra įgalinti mokinį. Žodis „universalus“ yra ne apie tai, kaip rasti vieną būdą mokyti visus mokinius, bet tai reiškia galimybę prisitaikyti prie kiekvieno mokinio stiprybių ir poreikių. Daugialypės informacijos pateikimas ir alternatyvios išraiškos bei įsitraukimo priemonės yra pagrindiniai universalaus dizaino ugdymui komponentai. Informaciją pateikti reikėtų įvairiais būdais: naudoti grafiką, animaciją, diagramas, muzikos garsus, aplinkos garsus, kvapus ir t.t. Būtina susieti tai, ko mokoma, su tuo, ką mokiniai daro kasdien, kas jiems patinka ir kuo domisi, mokinys pasiekęs sėkmę norės veiklą pakartoti. Naudojant šį metodą kiekvienas mokinys jaučiasi svarbus komandos narys, nes turi savo užduotį, daug diskutuoja. Darbas grupėje su kitais bendraamžiais skatina dalyvavimą, atsakomybę ir savigarbą.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO

METODAI

UNIVERSALUS DIZAINAS

Universalaus dizaino ugdyme principai:

- Visų mokinių skirtybių pripažinimas.
- Lygiateisiškumo visų mokinių atžvilgiu puoselėjimas.
- Sąlygų visaverčiam dalyvavimui sudarymas.
- Vienodų mokinių teisių užtikrinimas.
- Bendruomenės santykių kūrimas.

Universalaus dizaino ugdyme principai padeda užtikrinti geresnį mokymo prieinamumą ne tik specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams, bet ir visiems vaikams, atsižvelgiant į jų individualias galias.

Mokytojui labai svarbu tiksliai susiplanuoti pamoką, todėl rekomenduojama išsikelti pamokos tikslą taikant „SMART“ metodą.

S – konkretus (specifinis) (Specific Goal). Konkretus tikslas. Jau planuodamas, turi tiksliai žinoti, ką nori nuveikti, rezultatas turėtų būti aiškiai apibrėžtas pagal principą „vienas tikslas – vienas rezultatas“.

M – išmatuojamas (Measurable). Aiškūs galutinio rezultato vertinimo kriterijai. Be aiškių ir konkrečių rodiklių negalėsite nustatyti, ar tikslas pasiektas.

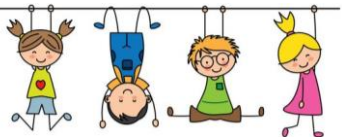
A – pasiekiamas (Achievable). Tikslas pasiekiamas atsižvelgiant į visus apribojimus: laiką, investicijas, žinias ir įgūdžius, žmones...

R – realus (svarbus, aktualus) (Realistic). Tikslas svarbus, aktualus ir realus. Laukiamas rezultatas turi mums teikti naudą.

T – apribotas laike (Time). Tikslas turi fiksuotą laiko tarpą. Laiko rėmai leidžia mums kontroliuoti visą procesą ir tikrai suprasti, kad tikslas pasiektas (užduotis atlikta).

ĮTRAUKIOJO UGDYMO

METODAI

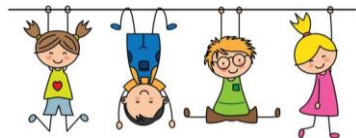

VERTINIMAS, ĮSIVERTINIMAS, REFLEKSIJA

Pagrindinė vertinimo ugdymo procese paskirtis – padėti mokiniams mokytis. To siekiama nuolat mokiniams teikiant konstruktyvų atsaką, įtraukiant juos į vienas kito vertinimo ir įsivertinimo veiklas. Tinkamas atsakas laikomas vienu veiksmingiausių mokymo ir mokymosi metodų. Konstruktyvus mokytojo atsakas gali būti pateiktas kaip taiklūs klausimai, kurie skatina mokinius paaiškinti, patikslinti, sukonkretinti savo atsakymus ar kitokio pobūdžio atliktis. Labai svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kad kiekvienas pokalbis su mokiniais, įvairiausio pobūdžio jų atliktys yra atsakas mokytojui apie mokinių turimas žinias ir supratimą, apie pasirinktų mokymo metodų veiksmingumą.

Šia informacija turėtų būti remiamasi planuojant būsimas mokymo ir mokymosi veiklas. Vertinimui ir įsivertinimui gali būti taikomi įvairūs būdai: laisvos formos refleksijos, mokymosi dienoraščiai, struktūruoti klausimai, kriterijų aprašai, įvairios grafinės formos ir pan. Mokinių įtraukimas į vertinimo ir įsivertinimo veiklas sudaro prielaidas puoselėti vertinimo kultūrą, kai didžiausias dėmesys skiriamas ne matavimui ir įvertinimui, bet mokymuisi ir įsivertinimui. Tokios kultūros puoselėjimas padeda mokiniams prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi, ugdytis savarankiško mokymosi gebėjimus.

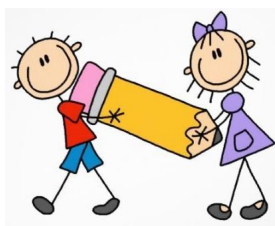
ĮTRAUKIOJO UGDYMO METODAI

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – ŽINIOS, PRAKTIKA, ĮTVIRTINIMAS

Mokymo metodas – tai specialusis ugdomosios veiklos būdas mokymo procese. Mokymo metodus parenka mokytojas, atsižvelgdamas į dalyką, į konkrečią temą, mokinių amžių, klasės aplinką ir savo asmenines savybes. Visi mokymo metodai dar skirstomi į tris pagrindines grupes: žodinius, praktinius, vaizdinius. **Žodiniams** mokymo metodams priklauso pasakojimo (siekiama supažindinti ugdytinius su atradimų istorija, įvykių raida ir t.t.), paskaitos (perteikiama daugiau žinių, negu išdėstyta vadovėlyje, supažindinama su naujausiais mokslo laimėjimais) ir pokalbio (ugdytojas ugdytiniams pateikia jų mąstymą nukreipiančius klausimus) metodai.

Praktinių mokymo metodų grupei priklauso demonstravimo ir stebėjimo (mokslinės žinios įgyjamos stebint tiriamus objektus, nustatant esmines jų savybes ir apibendrinant atlikus laboratorinį darbą, po ekskursijos, filmo, skaidrės, paveikslų ir kitų vaizdinių priemonių demonstravimo), pratimai, formuojantys mokėjimus ir įgūdžius, mokantys teorines žinias taikyti praktikoje.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO METODAI

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS – ŽINIOS, PRAKTIKA, ĮTVIRTINIMAS

. **Vaizdinius mokymo metodus** sudaro grafiniai darbai (savarankiškas mokymo metodas), laboratoriniai darbai (nagrinėjami gamtos reiškiniai), praktikos darbai (ugdytiniai savarankiškai įgyja žinių apie gamtą, visuomenę stebėdami objektyvią tikrovę, fiksuodami jos reiškinių raidą, pokyčius).

Ugdytojas turi taikyti įvairius mokymo metodus, atsižvelgdamas į mokomosios medžiagos turinį, ugdytinių poreikius ir galimybes, kintančius socialinius ir kultūrinius poreikius. Mokymo metodų įvairovė skatina ugdytinį įtempčiau dirbti, padeda ilgiau išlaikyti sukauptą dėmesį, sąmoningiau, giliau išmokti temą.

ĮTRAUKIOJO UGDYMO METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS, PANAUDOTI PROJEKTINĖJE VEIKLOJE

ŽODINIS METODAS ĮTRAUKIAJAME UGDYME

Žodiniai mokymo metodai labiausiai reikšmingi tuo, jog juos taikant mokymo medžiagą galima pateikti nuosekliai ir suprantamai, trumpai ir ekonomiškai, specialiai atrinkta ir susisteminta informacija. Todėl mokiniai nesunkiai gali susiformuoti mokslo žinių sistemą. Be to, šie metodai sudaro puikias sąlygas panaudoti naujausią, aktualiausia, ją naujai įvertinti, susieti su gyvenimu, artima aplinka, taip pat atsižvelgti į mokinių patirtį, jų grupės ypatumus. Įtraukiojo ugdymo modelis neveikia, jei klasėje yra per daug mokinių ir jei mokytojas neturi patirties, nesidomi naujais mokymo metodais, būdais, reikalingais darbui su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių. Šiuolaikiniam pedagogui rekomenduojama susipažinti su naujaisiais metodais ir taikyti juos ugdymo procese, nuolat tobulinti savo kvalifikaciją. Pedagogai turi išmanyti mokymo metodus, gebėti juos pritaikyti įgyvendinant integralų diferencijuotą ugdymo turinį.

ŽODINIS METODAS ĮTRAUKIAJAME UGDYME

Tobulėjimui šioje srityje pasitarnauja tokie mokytojų parengti pranešimai, kaip:

„Emocijų valdymo svarba ikimokykliniame ugdyme“

„Inkliuzinis ugdymas pamokose“

„Darbo metodai, dirbant su specialiųjų poreikių vaikais“

„Skaitmeninės priemonės įtraukiajam ugdymui“

INTEGRUOTAS UGDYMAS

Integruotas ugdymas – tai mokomųjų dalykų dermė, mokymasis temomis, per kurias susiejami visi mokomieji dalykai, dažnai atsisakant net atskirų pamokų, jas visas integruojant į nenutrūkstamą, vientisą procesą.

Ko reikia vaikui, kad mokytis jam būtų įdomu, kad jis būtų motyvuotas, pažintų realų pasaulį tirdamas jį natūralioje aplinkoje, ugdytųsi gebėjimus, reikalingus ateičiai? Klausimai, kurie skatina mokytojus ieškoti būdų, kaip organizuoti ugdymą šiuolaikiniams vaikams. Viena iš galimybių – integruotas ugdymo organizavimas. Integracijos privalumas – temos plėtojimas per įvairias pamokas vis kitu aspektu. Mokytojos pastebėjo, kad teminė integracija, užduočių įvairovė ne tik mokomosios medžiagos platumas, bet ir gylis stiprina mokinių motyvaciją, skatina bendradarbiavimą, kūrybiškumą, palengvina informacijos įsiminimą, ugdo kritinį mąstymą. Pavyzdžiui, integruota chemijos ir technologijų pamoka klasėje parodo puikų pavyzdį, kaip skirtingos mokymo sritys gali būti sujungtos, kad mokiniai įgytų platesnį supratimą apie chemijos mokslą ir jo taikymą technologijose. Tokio tipo pamoka siekia skatinti mokinių domėjimąsi chemija, technologijomis ir jų sąveika, taip pat ugdyti jų kūrybiškumą ir praktinius įgūdžius. Vienas iš pagrindinių tikslų integruotos chemijos ir technologijų pamokos yra parodyti mokiniams, kaip chemija yra svarbi ir plačiai taikoma technologijų srityje.

INTEGRUOTAS UGDYMAS

INTEGRUOTA PAMOKA (VEIKLA)

Integruotas ugdymas laužo standartinės pamokos rėmus ir įtraukia į kontekstualų pasaulį. Taip pamoka tampa ne tik patrauklesnė vaikams, bet ir įdomesnė, metanti iššūkį mokytojams. Improvizacijai ir naujovėms reikalingas tvirtas supratimas, bent minimalus teorijos išmanymas ir nuolatinė praktika...

Integruotos pamokos yra naujas požiūris į mokymą, kuriame skirtingi dalykai ir temos yra sujungtos, kuriant ryšius ir suteikiant mokiniams platesnį mokymosi kontekstą. Viena iš svarbiausių integruotų pamokų savybių yra tai, kad jos leidžia mokiniams mokytis taikyti žinias ir įgūdžius praktiškai, skatina ryšius tarp skirtingų dalykų ir temų, skatina kritinį mąstymą ir problemų sprendimą. Tai padeda mokiniams matyti sąsajas tarp skirtingų dalykų.

Sparti **technologijų plėtra** kelia naujus iššūkius, darosi vis sunkiau sudominti mokinius pamokoje, todėl ieškome naujų, netradicinių būdų ir metodų, kurie padėtų mokytojui ir mokiniui naujai pažvelgti į mokymo procesą. Integruota pamoka tampa šiuolaikinio mokymo būtinybe.

5 pagrindinės integruotų pamokų naudos:

- Padeda derinti skirtingus dalykus;
- Atneša abipusę naudą;
- Skatina komandinį darbą;
- Leidžia įgūdžius pritaikyti praktiškai;
- Skatina kritinį mąstymą.

INTEGRUOTAS UGDYMAS

Veikla II priešmokyklinio ugdymo grupėje Tema: „Amatukai. Keramika“

Veiklos metu mokiniai sužinojo, kas yra keramika, iš ko ir kaip atsiranda keramikiniai daiktai, apie jų pobūdį ir panaudojimo galimybes. Gautas žinias mokiniai įtvirtino interaktyvioje lentoje atlikdami logines užduotis. Vėliau, pasiskirstę į 2 komandas, „pasimatavo“ archeologo profesiją, ieškodami smėlyje paslėptų keramikos detalių ir, jas sudėlioję į vieną fragmentą, turėjo atspėti, koks tai buvo indas iki sudužimo.

INTEGRUOTAS UGDYMAS

Veikla I priešmokyklinio ugdymo grupėje Tema: „Amatukai. Keramika“

Veiklos metu mokiniai įtvirtino žinias apie keramiką, prisiminė iš ko ir kaip atsiranda keramikiniai daiktai, kas juos gamina, kaip vadinasi profesija žmonių, kurie jau nuo senovės užsiima šiuo darbu. Visos veiklos metu žinių apibendrinimas glaudžiai siejosi su kultūrine tradicine Lietuvos praeitimi, dainomis, rateliais, šokiais, susijusiais su Keramikos terminu.

INTEGRUOTAS UGDYMAS

INTEGRUOTA PAMOKA 1 KLASĖJE. Lietuvių kalba. Gamtos mokslai. Informatika. Dailė

INTEGRUOTAS UGDYMAS

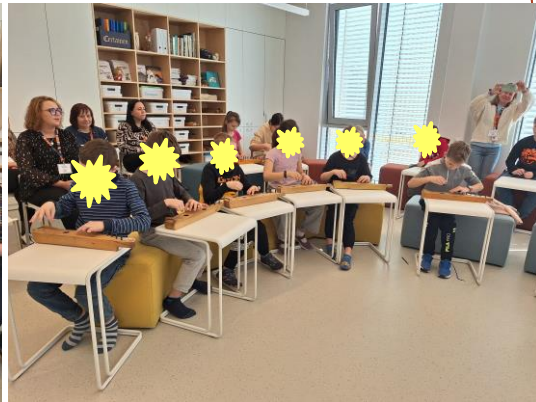
INTEGRUOTA PAMOKA 3 KLASĖJE. Matematika. Gamtos mokslai. Informatika

INTEGRUOTAS UGDYMAS

INTEGRUOTA PAMOKA 8 KLASĖJE. Muzika. Estų kalba

INTEGRUOTAS UGDYMAS

NETRADICINĖ APLINKA

Vedant integruotas pamokas netradicinėje aplinkoje, mokiniams suteikiama daug gerų emocijų, o mokomoji medžiaga jiems tampa daug įdomesnė, suprantamesnė. Žinoma, pasiruošti tokiai pamokai – trigubai didesnis darbas, bet rezultato prasme – trigubai naudingesnis. Mokiniams taip pat patinka integruotos pamokos netradicinėje aplinkoje, pvz.: mokyklos sodelyje, muziejuje, mokyklos koridoriuje, kepyklėlėje, seniūnijoje, kultūros centre, bibliotekoje, skaitykloje, muziejuje, gamtoje...

Mokymo aplinkos įvairovė, skirtingos patirtys – tai reikšmingi pagalbininkai siekiant supažindinti mokinius su šiandien aktualiomis problemomis. Nors pamokos, kuri vyksta ne klasėje, planavimas ir organizavimas reikalauja gerokai daugiau laiko ir jėgų iš mokytojo, tuo pačiu tai tampa puikia galimybe tiek geriau pažinti pačius mokinius ir jų domėjimosi sritis, tiek augti pačiam, kaip mokytojui.

KULTŪRA, MENAS, TECHNOLOGIJOS – PADEDA AR TRUKDO?

Meninių ir kūrybinių metodų taikymas ne tik meno, bet ir kitose gyvenimo srityse tampa vis populiarsnis. Tai veiklos, kurių metu pasitelkiama kultūra, menas ar (ir) menininkai, bendradarbiaujama su menininkais, kūrėjais, kultūros ir meno institucijomis mokyklos bendruomenės ir asmenybės auginimui bei mokymo (-si) pažangai. Kultūrinis ugdymas gali būti pasitelkiamas kaip priemonė įvairių ugdymo procese kylančių problemų sprendimui ir jų prevencijai, o kartu privalo išlikti ir kaip tikslas pats savaime – šiuolaikiškos ir įvairios kultūrinės veiklos prieinamumo užtikrinimas yra neatsiejamas nuo kokybiško ugdymo proceso. Kai kultūrinis vaikų ugdymas yra suprantamas kaip tikslas pats savaime – pagrindinis dėmesys skiriamas vaikų kultūrinių (meninių) kompetencijų lavinimui, kultūros (meno) istorijos žinių plėtojei, didinama mokinių patirtis profesionaliame kultūros lauke. Ši kryptis ugdo vaikų meninius, estetinius, socialinius įgūdžius. Taikant kultūrinį ugdymą taip pat labai svarbu nusimatyti visiems pasiekiamus tikslus. Individuali pažanga, o ne vienas konkretus išsikeltas tikslas yra motyvacijos ir įsitraukimo į mokymąsi sąlyga. Siekiant į kultūrinį ugdymą įtraukti kuo daugiau ir įvairesnių galimybių turinčių žmonių, dėmesys turėtų krypti pirmiausia į procesą, o ne tik į rezultatą besiorientuojančiam mokymui(-si).

KULTŪRA, MENAS, TECHNOLOGIJOS – PADEDA AR TRUKDO?

Stiprinant kultūrinio ugdymo veiklas, jų kokybę būtina bendradarbiauti su kultūros lauku. Ilgalaikis bendradarbiavimas tiek su vietos, tiek su nacionalinio ar tarptautinio lygmens kultūros institucijomis ir iniciatyvomis turinčiomis ilgalaikių kultūrinio ugdymo projektų (kultūrinių intervencijų) įgyvendinimo patirtį (pvz.: muziejais, kultūros centrais, meno mokyklomis, viešosiomis įstaigomis ir kt.), tiek su profesionaliais kūrėjais atneša didesnę kokybinę įtraukiojo ugdymo(si) pokytį.

Ilgalaikis bendradarbiavimas taip pat užtikrina didesnę asmeninį dalyvių įsitraukimą į procesus. Gerai paruošta ir pasiteisinusi ilgalaikė veikla gali būti perkelta įgyvendinimui į kitas mokyklas kaip geroji patirtis.

Kultūrinio ugdymo veiklos turi būti šiuolaikiškos ir aktualios, t. y. padedančios mokyklos bendruomenei tobulinti pasirinktus veiklos aspektus; bendrų veiklų metu turėtų būti atrandami nauji ugdymo būdai ir metodai, reflektuojama, vertinamas esamų ir naujų veiklų prasmingumas.

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Bendradarbiaujant su įvairiomis institucijomis gerinama įtraukiojo ugdymo organizavimo kokybė, o dalijantis gera patirtimi atrandami nauji metodai bei būdai, kaip iki šiol dėl savo specialiųjų ugdymosi poreikių socialinę atskirtį patiriantys mokiniai gali lengviau socializuotis šiuolaikinėje visuomenėje.

Mokytojai, pagal galimybes panaudodami savo kūrybiškumą ir patys dalyvaudami praktikos dirbtuvėse, edukacijose ar mokymuose, organizuojamuose specializuotose institucijose ar mokyklos patalpose, gali geriau pritaikyti išbandytus metodus, būdus ir priemones savo praktinėje veikloje ir suprasti, kaip kūrybinės technikos padeda į kūrybinį mokymosi procesą įtraukti specialiųjų poreikių turinčius vaikus.

Bendradarbiaujant su kitais specialistais ir mokytojais, indėlis į mokyklos bendradarbiavimą su kitomis mokyklomis ir organizacijomis, taikymas komunikavimo įgūdžių bendradarbiavimui su kitais profesionalais – nulemia ne tik geresnes darbo aplinkybes, bet ir padeda pasiekti geresnių inkluzinio ugdymo rezultatų.

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

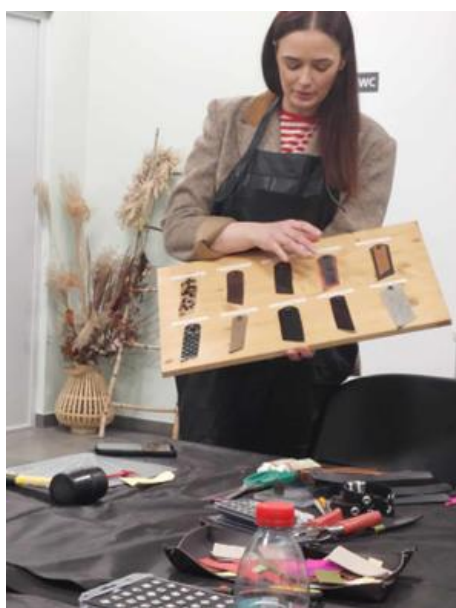
**Edukacija. Angelo gamyba. Rudaminos amatų
centras. Lietuva**

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Edukacija „Oda puoša“. Druskininkų amatų
centras „Menu kalvė“**

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Edukacija „Parodomasis šakočio kepimas“.
Druskininkai. Lietuva**

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

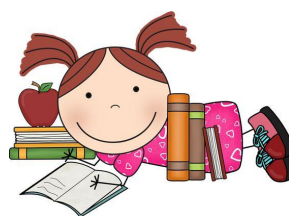
Edukacija „Autizmo simbolis - sraigė“. Darbas iš odos. Sillamäe interesų ir jaunimo centras Ulei

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Edukacija. Pieštukinė – „Sraigė“. Darbas iš molio. Sillamäe interesų ir jaunimo centras Ulei

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Edukacija. Dovanu dėžutė. Darbas iš popieriaus.
Sillamäe interesų ir jaunimo centras Ulei**

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Edukacija. Tapyba ant šilko. Sillamäe interesų ir jaunimo centras Ulei. Estija

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Edukacija. Desertas. Darbas iš muilo. Sillamäe
Vanalinna Kool. Estija**

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Miesto muziejus ir pasakojimas apie tai, kokie
muziejaus pedagogikos metodai padeda dirbant
su specialiųjų poreikių turinčiais žmonėmis.**

Praktinis darbas. Sillamäe, Estija

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Sensorinis kambarys: sensorinės integracijos terapija yra labai svarbi vaikams, turintiems raidos ir elgesio sutrikimus. Terapinės veiklos apima vestibulinės, proprioceptinės, klausos, taktilinės sistemos stimuliavimą, kuris normalizuoja vaiko pojūčius. Aktyvi veikla suteikia ne tik malonumą, bet kartu gerina vaiko judesių koordinaciją, tikslumą, greitį.

Sensorinis kambarys – tai multisensorinė aplinka, skirta skatinti pirminius lytėjimo, skonio, regos, garso, kvapo ir judėjimo pojūčius be intelektinės veiklos poreikio. Šio kambario tikslas yra ne tik įvairių pojūčių stimuliacija, siekiant nuraminti ir atpalaiduoti, bet tuo pačiu ir skatinti vaikus atkreipti dėmesį į jų aplinką, skatinti tyrinėjimą ir motyvuoti. Stiluliacinę aplinką sudaro:

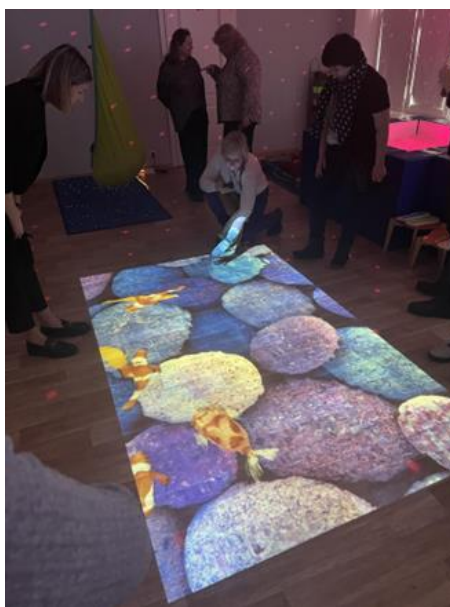
- Vizualinė stimuliacija – šviečiantys objektai;
- Audio stimuliacija – atpalaiduojantys garso įrašai;
- Uoslės stimuliacija – aromaterapija;
- Lytėjimo stimuliacija – įvairių paviršių objektai;
- Skonio stimuliacija – įvairios maistinės medžiagos.

Tyrimai rodo, kad sensorinis kambarys stimuliuoja pojūčius, padidina sąmoningumą ir dėmesį, pagerina atmintį, pažinimą ir kalbą, mažina agresiją, nerimą ir blaškymąsi, pagerina santykius.

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Pojūčių kambaryje. Veisiejų šeimos centras.
Lietuva**

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Lietuvos jūrų muziejuje. Delfinų terapijos centras. Klaipėda. Lietuva

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

VšĮ „Elgesio sprendimai“ centras (visuomeninė organizacija dirbanti su vaikais turinčiais autizmą, raidos emocijų sutrikimus). Klaipėda. Lietuva

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

**Programa Estijos nacionaliniame muziejuje.
Kalbų ir kultūros interaktyvi programa. Tartu.**

Estija

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

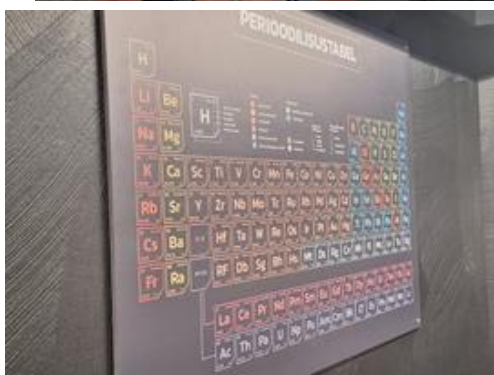
Tartu Loodusmaja. Tartu aplinkosauginio švietimo centras. Ugdamosios programos specialiųjų poreikių vaikams, jų supažindinimas su gamtos namų galimybėmis. Tartu. Estija

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Tyrimų centras AHHA. Patirtis dirbant su mokyklomis ir įtraukiant specialiųjų poreikių mokinius. Tartu. Estija

NETRADICINIAI METODAI ĮTRAUKIAJAME UGDYME

Jogos nauda fizinei ir psichikos sveikatai.

Jogos nauda fiziniam kūnui: didina lankstumą, stiprina raumenis, stiprina širdies ir kraujagyslių sistemą, stiprina kvėpavimo sistemą.

Jogos nauda psichikos sveikatai: mažina stresą ir nerimą, didina susikaupimą, gerina miego kokybę.

Kadangi joga susideda ne tik iš sportinės dalies, bet ir vidinių savybių ugdymo, ji lavina ir sveiką požiūrį į mus veikiančias emocijas. Kartais, per daug įsijautus į negatyvias mintis, pravartu mokėti naudoti nusiramavimo, kvėpavimo priemones.

Joga ypatingai rekomenduojama vaikams, kuriems reikia koreguoti laikyseną, stiprinti imunitetą, koncentruoti dėmesį, išlaisvinti emocijas, išsikvoti perdėtą aktyvumą, didinti pasitikėjimą savimi. Vaikų joga padeda jaunam kūnui optimaliai vystytis.

Joga gali padėti vaikui iš naujo atrasti fizinę ir emocinę pusiausvyrą, stiprina jo ištvermę, gerina informacijos suvokimą. Jei vaikas nesidomi standartinėmis mankštomis, jogą jam galima pasiūlyti kaip madingą ir populiarią kūno kultūros metodiką.

Kuo naudinga joga? Visų pirma – atramos ir judesio sistemoms. Taip pat stiprina kvėpavimo sistemą, gerina psichomotorinę koordinaciją, padeda sukcentruoti dėmesį, didina raumenų tonusą, gerina kraujotaką. Suteikia emocinį stabilumą, didina susidomėjimą savo gebėjimais, ugdo kūrybines galimybes.

NETRADICINIAI METODAI ĮTRAUKIAJAME UGDYME

**Jogos užsiėmimas „Judesio terapija
susikaupimui ir atsipalaidavimui“. Lazdijai.
Lietuva**

NETRADICINIAI METODAI ĮTRAUKIAJAME UGDYME

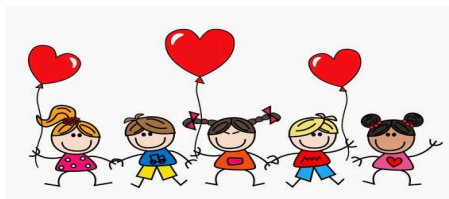
Kanisterapija. Kaip šunys padeda ypatingiems vaikams

Labiausiai paplitusi gyvūnų terapijos sritis - gydymas šunimis. Ji dar vadinama kanisterapija arba dogoterapija (nuo lotyniško žodžio kanis arba angliško žodžio dog, reiškiančio šunį).

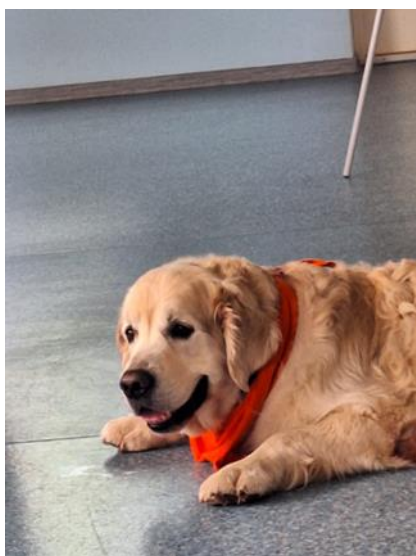
Nustatyta, kad aktyvus bendravimas su šunimi skatina smegenų veiklą ir kelia stiprius emocinius išgyvenimus. Užfiksuoti neįtikėtini atsitikimai, kai gydymo šunimis metu prabilo nebyliai ir nusijuokė emociškai nejautrūs ligoniai. Šuo sustiprina šeimininko pasitikėjimą savimi, sumažina baimes. Žaidimai su šunimi mobilizuoja judėjimo aparatą, vysto motorines funkcijas, taip pat sumažina psichologinę įtampą. Šuns (kaip ir katės) seilėse yra fermento lizocimo, kuris naikina kenksmingus mikroorganizmus. Šuo ypač gali padėti nekalbiems ir nesocializuotiems vaikams, kaip ir uždariems nelinkusiems bendrauti suaugusiems žmonėms. Šuns draugijoje jie tampa atviresni, daugiau kalba, lengviau parodo savo emocijas, lengviau randa kontaktą su aplinkiniais. Tikslingai paruoštas šuo tinka gydant tiek vaikus, tiek suaugusiuosius, kuriems yra bendravimo problemų, kurie serga depresija, yra patyrę prievartą ar autistiškiems vaikams.

Kanisterapijoje yra svarbu specialus šunų paruošimas. Paprastai tuo tikslu paimami maži šuniukai iš veislynų, tačiau toli gražu ne visi mokymo kursą pradėję šuniukai sėkmingai jį baigia, nes gydymui skirti šunys turi pasižymėti idealiu charakteriu ir aukštu intelektu.

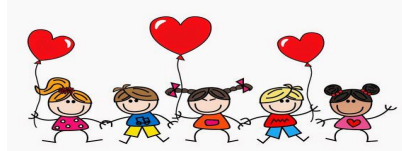
NETRADICINIAI METODAI ĮTRAUKIAJAME UGDYME

Kanisterapija. Kaip šunys padeda ypatingiems vaikams. Sillamäe, Estija

NETRADICINIAI METODAI ĮTRAUKIAJAME UGDYME

„YPATINGAS PASAULIS“ – KAS TAI?

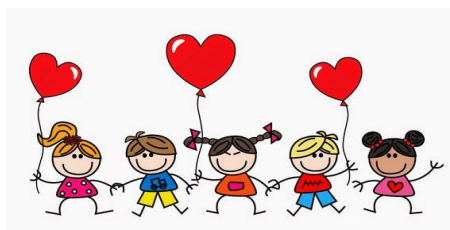
Ypatingos dienos:

- ❖ Kovo 21 d. - pasaulinė Dauno sindromo diena;
- ❖ Balandžio 2 d. - pasaulinė Autizmo supratimo diena;
- ❖ Rugsėjo mėn. paskutinis sekmadienis - pasaulinė Kurčiųjų diena;
- ❖ Spalio 15 d. – pasaulinė Baltosios lazdelės diena;
- ❖ Gruodžio 3 d. – pasaulinė Neįgaliųjų diena.

Visame pasaulyje šios dienos minimos vienu tikslu - ugdyti visuomenės supratimą bei toleranciją kitokiems žmonėms. Kiekvienoje ugdymo įstaigoje šios dienos minimos skirtingai, bet prisiminti jas būtina. Jau nuo mažens vaikai turi žinoti, kad visi žmonės yra skirtingi ne tik išvaizda, bet ir fizinėmis bei emocinėmis savybėmis.

Mokinių tarybos organizuojamas, jau tapęs tradicija, renginys „Ypatingas pasaulis“, skirtas Pasaulinei autizmo supratimo dienai, tai tik įrodymas, kad tokios dienos suteikia galimybę ne tik daugiau sužinoti apie specialiųjų poreikių turinčius žmones, bet ir geriau suprasti, kas yra įtraukusis ugdymas ir visuomenė. Renginio metu buvo pristatyta vaizdo medžiaga apie specialiųjų poreikių žmonių įtraukimą į visuomenę, pavyzdžiai žmonių, kurie, nepaisant savo negalios, pasiekė reikšmingos sėkmės savo gyvenime. Renginio dalyviai turėjo galimybę išmėginti kalbėti gestų kalba, pasijusti atsidūrę neįgaliojo vežimėlyje sėdinčio žmogaus vaidmenyje, palydėti žmogų su regos negalia. Tokia praktinė veikla padeda vaikams dar geriau suprasti ir priimti žmonių skirtumus bei primena palaikymo ir supratimo svarbą kiekvieno žmogaus gyvenime.

NETRADICINIAI METODAI ĮTRAUKIAJAME UGDYME

Renginys „Ypatingas pasaulis“. Sillamäe, Estija

APIBENDRINIMAS

- ❖ **Pagrindinis** įtraukiojo ugdymo veiklos organizatorius – pedagogas. Jam atitenka vaidmuo sudominti vaikus, įgyti žinių bei įgūdžių. Tik pedagogas sprendžia kokius metodus pasirinks organizuodamas įtraukujį ugdymą, kad šis procesas būtų kokybiškas, kad ugdytiniai įgytų savarankiško darbo įgūdžių.
- ❖ **Pedagogas** – tai vedlys, kuris skatina kūrybiškumą, kritinį mąstymą, plėtoja protinio mąstymo įgūdžius. Svarbiausias pedagogo darbo rodiklis yra inkliuzinio ugdymo rezultatas, o ne šio proceso organizavimas.
- ❖ **Ugdytinis** – aktyvus įtraukiojo ugdymo proceso dalyvis.
- ❖ **Aktyvus mokymas (is)** – tai tikslo siekimas, mokymasis bendradarbiaujant, atrandant, skatinantis aktyviai veiklai.
- ❖ **Apibendrinant** galima pasakyti, kad projekto „ĮTRAUKŪS MOKYMO METODAI PRATURTINA MUS“ metu atrasti ir išbandyti metodai, suteikė daug mokymosi ir bendradarbiavimo patirties, kuri neabejotinai prisidės prie įtraukiojo ugdymo skatinimo mūsų mokyklose.
- ❖ **Kiekvienas** projekte dalyvaujantis mokytojas savo jėgomis išbandė daug įvairių metodų, kuriuos sėkmingai galės pritaikyti praktinėje veikloje su mokiniais, įgyvendinant įtraukujį ugdymą.
- ❖ **Projekto dalyvių** entuziazmas, išradingumas ir kūrybiškumas parodė, kad inkliuzinis ugdymas yra pasaulinė, mus visus vienijanti, veikla.

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2022a). Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose: 2022 m. Įtraukusis ugdymas. ISSN: 1822-512. Prieiga per internetą:

https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/tyrimai_ir_analizes/2022/Svietimas_Lietuvoje_2022.pdf

2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2022b). Dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos patvirtinimo. TAR, 2022-02-01, nr. 1660. Prieiga per internetą:

<https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/1a676d64839e11ecb8b0fe92fb660e20?positionInSearchResults=2&searchModelUUID=e67c99f7-cf-bf-4cbf-93c6-e8aff4e4635e>

3. „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMA: Švietimo pažanga įgyvendinant pokyčius savivaldybėse. Rekomendacijos savivaldybių švietimo padalinių darbuotojams ir kitiems švietimo lyderiams. Prieiga per internetą:

<file:///C:/Users/LMDK04/Desktop/Inkliuzinio%20ugdymo%20metodai/Baigiamasis%20PRODUKTAS/itraukusis%20ugdymas-rekomendaciju-leidyns.pdf>

ĮTRAUKŪS MOKYMO METODAI PRATURTINA MUS.

**Patarimai pedagogams įtraukiojo ugdymo
metodų panaudojimo temomis**

Lazdijų mokykla-darželis „Kregždutė“

Kauno g. 23, 67128 Lazdijai

Tel. +370 318 51030

El. paštas: info@lazdijukregzdute.lt

**"Inclusive education methods
enriches us" finansuojamas
Nordplus Junior #nordplus**

2024 m.
Lazdijai